

Voorstel

Datum: 4 december 2019

Portefeuillehouder: Arjan Kraijo
Auteur: Lisenka Vermaas-Goedhart

Onderwerp:

Onderzoek invoeren vergunningen parkeren Kinderdijk

Gevraagd besluit

De gemeenteraad voor te stellen om:

1. *Instemmen met het starten van het onderzoek tot voorbereiding invoeren van vergunningen parkeren in delen van Ablasserdam;*
2. *Instemmen met bijgevoegde projectopdracht;*
3. *Vaststellen van bijgevoegde raadsinformatiebrief.*

Beschrijving

Inleiding

Op 29 oktober j.l. heeft de Raad het Gebiedsperspectief Kinderdijk vastgesteld. Daarbij is vastgesteld de notitie "Advies Toekomst Werelderfgoed Kinderdijk" van de Stuurgroep Kinderdijk, waarin zitting hebben de gemeenten Ablasserdam en Molenlanden, de Provincie Zuid Holland, het Waterschap Rivierenland, de SWEK (Stichting Werelderfgoed Kinderdijk) en de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed.

Hierin is de collectieve ambitie verwoord voor het Gebiedsperspectief. De Stuurgroep heeft zich voor het opstellen van deze notitie laten adviseren door ZKA Strategy; deze laatste heeft een belangrijke bouwsteen aangeleverd. Zij heeft daartoe het document "Balans tussen sightseeing, erfgoed en leefbaarheid", Gebiedsperspectief Kinderdijk 2030, opgesteld. Het advies van ZKA Strategy is aan uw College en de Raad aangeboden voor kennisneming.

De collectieve ambitie voor het Gebiedsperspectief Kinderdijk wordt langs vier lijnen uitgewerkt, waarbij behoud en versterking van het Werelderfgoed, de natuurwaarden en waterveiligheid als onlosmakelijk onderdeel steeds worden gegarandeerd:

1. de beleving die wij de bezoekers van het Werelderfgoed willen bieden;
2. de manier waarop wij de leefbaarheid in het Werelderfgoed en de dorpen gaan beschermen;
3. de manier waarop we de bezoekersstromen gaan geleiden;
4. de wijze waarop we ervoor gaan zorgen dat de verschillende partijen effectief met elkaar blijven samenwerken en samen-besturen, zodat het gebied als eenheid bestuurd en beheerd kan worden.

Eerdere relevante besluitvorming

Op 24 januari 2019 is de raad tijdens de BIO geïnformeerd over de stand van zaken rondom het Gebiedsperspectief Kinderdijk, dat verder opgesteld wordt. In deze bijeenkomst is de raad ingelicht over de korte termijn wensen en maatregelen die nodig zijn om de overlast te beperken en de leefbaarheid te verhogen; de overlast die vooral ervaren wordt in parkeeroverlast. Tevens is de raad geïnformeerd over de ideeën en de aanpak voor de lange termijn voor het westelijk deel van de Alblasserwaard. De avond die op 21 maart werd georganiseerd is een vervolg geweest op de avond van 24 januari. Zoals in de Motie van de SGP is verwoord moeten we samen in gesprek met de raad van Molenlanden om zo verder te werken aan de uitgangspunten voor het Gebiedsperspectief.

Tijdens de bijeenkomst op 21 maart is de raad over de korte termijn maatregelen geïnformeerd (ook met een raadsinformatiebrief d.d. 19 maart 2019) en zijn we met de raad in gesprek gegaan over de lange termijn toekomstbeelden. Op deze radenbijeenkomst op 21 maart j.l. heeft ook het bureau Defacto de Verkenning toekomstbeelden Werelderfgoed – op weg naar een Gebiedsperspectief Kinderdijk aan de Stuurgroep Kinderdijk aangeboden. In deze verkenning wordt de balans opgemaakt over de huidige en toekomstige plannen die voor dit deel van de regio bekend zijn, en de ontwikkelingen die allemaal worden verwacht. Daarmee biedt deze verkenning een goed inzicht in de problematiek en opgaven in en rond het Werelderfgoed Kinderdijk en het westelijk deel van de Alblasserwaard. De Stuurgroep Kinderdijk heeft hiervan kennis genomen.

Op 12 september j.l. is de raad in een gezamenlijke radenbijeenkomst met Molenlanden ingelicht over de laatste stand van zaken; Een concept versie van de notitie van de Stuurgroep Kinderdijk (het uiteindelijke Advies) is gepresenteerd, en ZKA Strategy heeft haar bevindingen voor het Gebiedsperspectief Kinderdijk gepresenteerd. Ter voorbereiding hierop is de raad geïnformeerd met een Raadsinformatiebrief d.d. 3 september 2019. Hierin zijn de vier lijnen die uitgewerkt dienen te worden, allen toegelicht. Deze opbouw van het Advies is na deze radenbijeenkomst en een inloopochtend in Bleskensgraaf d.d. 21 september j.l. vervolmaakt. De uiteindelijke (beperkte) opmerkingen zijn verwerkt in de stukken; daarmee is de redeneerlijn vervolmaakt en in lijn gebleven met de presentatie die in ons College is gehouden op 3 september 2019. Uiteindelijk is het Gebiedsperspectief Kinderdijk in de beide raden van Alblasserdam en Molenlanden op 29 oktober 2019 vastgesteld.

Start met onderzoek vergunningen parkeren

In het eerste kwartaal van 2020 wordt een uitvoeringsprogramma van dit Gebiedsperspectief aan de Raad aangeboden. Hier vooruitlopend is het de bedoeling nu al te starten met het proces om te komen tot besluitvorming rondom het invoeren van het onderzoeken van vergunningen parkeren. Dit als eerste vervolgstap na de vaststelling van het Gebiedsperspectief, en de reeds ingezette stappen voor het verder uitbouwen van visitormanagement Kinderdijk.

Uit de ervaringen van visitormanagement wordt aangetoond dat het lukt om de bezoekers op te vangen in Alblasserdam (Havengebied) en Nieuw-Lekkerland (Vletstraat) en dat de bewoners van Kinderdijk en langs de West Kinderdijk in Alblasserdam daardoor minder overlast hebben ervaren. Op de bewonersavond van 1 juli j.l. werd met instemming door bewoners gereageerd toen aangekondigd werd dat om handhaving mogelijk te maken een vorm van vergunning parkeren (kosteloos voor bewoners) ingevoerd zou gaan worden. De verwachting is dat het gereguleerd parkeren op veel

draagvlak in de gemeenschap kan rekenen. Het zal veel rust geven in de gemeenschap en aantonen dat er wel degelijk stappen worden gezet in het verder uitrollen van visitormanagement.

De parkeerdruk strekt zich ook uit over de noordelijke delen van Alblasserdam, m.n. langs de West Kinderdijk, de Molenkade/Blokweerschekade, en de buurt rondom het Zwarte Paard. Beide gemeenten (Alblasserdam en Molenlanden) hebben in de stuurgroep Kinderdijk afgesproken om gezamenlijk de problematiek aan te pakken.

Bij het verdere onderzoek moet nog bekeken worden in hoeverre deze maatregel effect heeft in de verdere regulering van het parkeren. Vragen als hoeveel parkeervergunningen moeten worden uitgegeven: Hoe verhoudt dit zich met de beschikbaar aanwezige parkeerplaatsen, hoe gaan we om met het parkeren van bezoekers van bewoners en bezoekers van ondernemers; hoe wordt het aanvragen, beoordelen en verlenen van vergunningen geregeld; wat zijn de kosten qua financiën en inzet uren; financiële dekking; en wat zijn de risico's op uitwijkgedrag naar parkeerplaatsen net buiten het gebied (waterbedeffect).

Beoogd effect

Tegengaan van parkeeroverlast in delen van Alblasserdam en Molenlanden veroorzaakt door bezoekers aan het Werelderfgoed Kinderdijk door het onderzoeken van het invoeren van vergunningen parkeren. Dit als vervolg op de ingezette stappen op het gebied van visitormanagement Kinderdijk.

De inzet voor oplossen van de parkeeroverlast

Met het visitormanagement Kinderdijk is het de bedoeling om voor het parkeren voor bezoekers Kinderdijk op twee sporen tegelijk te acteren:

Verleiden: De individuele bezoeker die met de auto komt, wordt verleid om op parkeerterreinen buiten het Werelderfgoed te parkeren, en om met georganiseerde shuttleservice van het terrein snel, comfortabel, frequent naar het molengebied te worden gebracht. De plekken daartoe zijn het Havengebied in Alblasserdam (beoogde locatie voor het Transferium), het parkeerterrein van IHC buiten de dagen dat er gewerkt wordt (weekenden en feestdagen), en de Vletstraat in Nieuw Lekkerland. Uw College heeft in maart 2019 ingestemd met het plan Visitormanagement 2019. Het visitormanagement 2019 is ambtelijk met bewoners geëvalueerd; en met de leerpunten van 2019 is het de bedoeling dit voort te zetten in 2020. Daartoe krijgt uw College tegelijk met het Uitvoeringsprogramma Gebiedsperspectief Kinderdijk een vervolg voorstel. In de begroting 2020 is een budget van 50.000 euro beschikbaar binnen de post Toerisme en Recreatie.

Verbieden: Tegelijkertijd dient het onmogelijk te worden om voor bezoekers aan het molengebied Kinderdijk de auto te parkeren in de kern Kinderdijk of delen van Alblasserdam die op loopafstand liggen van het molengebied. Parkerende bezoekers aldaar zorgen voor overlast door minder beschikbare plekken voor bewoners en ondernemers rondom het molengebied. Met de invoering van een vorm van gereguleerd parkeren kan de leefbaarheid van de dorpen verbeteren doordat wordt voorkomen dat bezoekers en niet-inwoners parkeren op parkeerplaatsen die zijn bedoeld voor de "eigen" inwoners.

Het onderzoek moet antwoord geven op de vraag hoe we de overlast van bezoekers voor de inwoners in relatie tot parkeren kunnen voorkomen. Daartoe ligt nu het besluit voor, om voor te stellen het proces op te starten om te komen tot een gedegen plan ten behoeve van een vorm van vergunningen parkeren in Kinderdijk en Alblasserdam Noord.

Argumenten

1.1 Dit besluit komt voort uit het ingezette beleid rondom het Gebiedsperspectief Kinderdijk

Met de vaststelling van het Gebiedsperspectief Kinderdijk worden de ingezette lijnen uitgewerkt. Dit besluit maakt onderdeel uit van de ingezette lijnen (2 en 3) voor “Dorpen in de luwte” en “Grip op de bezoekersstromen”.

1.2 Dit besluit wordt tegelijkertijd genomen samen met Molenlanden

Molenlanden zet op dezelfde wijze stappen en neemt besluiten om te komen tot een vorm van vergunningen parkeren op delen van haar grondgebied. Uiteraard in samenspraak met Alblasserdam.

2.1 We doen dit samen met de bewoners en ondernemers

De parkeerplaatsen in Kinderdijk en omgeving zijn openbaar. Daardoor zijn ze voor iedereen beschikbaar. Met het invoeren van vergunningen parkeren kan het recht op een parkeerplaats worden voorbehouden aan inwoners, ondernemers, en hun gasten. Om te komen tot een definitief besluit om het vergunningen parkeren in te stellen is het gewenst om samen met alle betrokkenen dit invoeringsplan op te stellen. Om het vergunningen parkeren effectief vorm te kunnen geven is het van belang om een aantal algemene uitgangspunten vast te stellen:

- in het dorp Kinderdijk en in Alblasserdam Noord is voldoende parkeerruimte beschikbaar voor de inwoners en hun gasten;
- als parkeren van bezoekers in de dorpen verboden wordt, zal er een alternatieve parkeergelegenheid voor de bezoekers moeten zijn. Bezoekers aan het Werelderfgoed wordt ontmoedigd naar Elshout door te rijden en worden aan de randen van het gebied opgevangen;
- parkeerplekken op het terrein van de SWEK verdwijnen (wellicht met uitzondering van invalideparkeerplekken);
- in de kernen Kinderdijk en Noord-Alblasserdam komt een vorm van parkeerregulering om handhaving mogelijk te maken;
- op de Lekdijk wordt parkeren in de berm onmogelijk gemaakt;
- om de verkeerslast op de West-Kinderdijk en de Molenstraat te verlagen, wordt uiteindelijk op de langere termijn ook het parkeren op het IHC-terrein ontmoedigd;
- de kosten van invoering en beheer van het nog te kiezen systeem worden niet afgewenteld op de bewoners / ondernemers.

Een verdere uitwerking van de projectopdracht vindt u in bijlage 1.

Kanttekeningen

1.1 Dit besluit is de start van een proces om te komen tot een vorm van vergunningen parkeren

Met dit besluit wordt *onderzocht* of en welke vorm van vergunningen parkeren kan rekenen op draagvlak, en vormt een effectief middel tegen parkeeroverlast. Tegelijkertijd kunnen dan de financiële en juridische consequenties in beeld worden gebracht bij invoering van zo'n systeem. Uiteraard

komen de resultaten terug in uw College en zal dit een integraal onderdeel vormen van het Uitvoeringsprogramma dat in eerste kwartaal 2020 aan uw College en Raad zal worden voorgelegd.

1.2 Invoeren van vergunningen parkeren kan een waterbedeffect hebben op andere delen van Alblasserdam

Met het toepassen van vergunningen parkeren bestaat de kans dat weggebruikers gaan uitwijken naar gebieden net buiten de zone van vergunningen parkeren, waardoor de kans bestaat dat daar parkeerproblemen gaan ontstaan. Dat vraagt om het bepalen van een optimale grens voor invoeren van vergunningen parkeren.

1.3 Het systeem van vergunningen parkeren moet goed georganiseerd worden

Bij het onderzoek moet het uiteindelijk ook gaan om het systeem achter vergunningen parkeren: Welke regels toepassen voor het afgeven van vergunningen, regeling voor bezoekers per woning/huishouden. Maar ook hoe verloopt de aanvraag en het verlenen van vergunningen.

Financiële informatie

De kosten voor externe advisering bedragen 20.000 euro voor beide gemeenten. Deze kosten voor onderzoek naar de invoering van het vergunningen parkeren zijn onderdeel van het plan 'Visitormanagement Kinderdijk 2019'. De kosten voor het opstellen van het invoeringsplan passen binnen dit budget 2019.

De uiteindelijke kosten voor het invoeren van vergunningen parkeren vormen onderdeel van het op te stellen Uitvoeringsprogramma Gebiedsperspectief Kinderdijk inclusief financiële consequenties dat in het eerste kwartaal 2020 aan uw College en raad wordt voorgelegd. Daarin zullen ook dekkingsvoorstellen worden gedaan. Voor visitormanagement is binnen de begrotingspost Recreatie en Toerisme voor 2020 eenmalig 50.000 euro extra beschikbaar.

Uitvoering

De aanpak wordt ontwikkeld onder supervisie van de stuurgroep Kinderdijk waarin onder andere naast de gemeenten Molenlanden en Alblasserdam ook de SWEK zitting heeft. Het vergunningen parkeren is steeds onderwerp geweest van gesprekken met bewoners. De conclusie uit die gesprekken is dat de vraag "of" een vorm van bewoners- en vergunningen parkeren moet worden ingevoerd niet meer aan de orde is. Wel is er draagvlak nodig voor de manier hoe en waarop het zal worden ingevoerd.

Er zal opdracht worden gegeven aan bureau Spark (een gespecialiseerd adviesbureau voor parkeren) voor het opstellen van het invoeringsplan.

De raad zal door middel van bijgevoegde raadsinformatiebrief over uw besluit worden geïnformeerd (bijlage 2).

Verder zullen de volgende stappen moeten worden doorlopen:

- opstellen invoeringsplan (met planning met eventueel gefaseerd invoeren gereguleerd parkeren);
- definitieve besluitvorming door uw College en de raad over de vorm waarop, inclusief de kosten van vergunningen parkeren;

- vaststellen van een parkeerverordening (afhankelijk van de keuze van vergunningen parkeren);
- keuze van het gebied waar vergunningen parkeren wordt ingevoerd;
- implementatie van het systeem;
- plan voor het beheren van het systeem.

Communicatie

Over het proces rond het opstellen van het invoeringsplan en de inhoud daarvan zal gecommuniceerd worden via de volgende kanalen:

- Nieuwsbrief Kinderdijk in Perspectief
- Website Kinderdijk in Perspectief
- De eigen website van de gemeente

Participatie zal plaatsvinden door onder andere middels:

- draagvlakonderzoek via een enquête
- startbijeenkomsten met inwoners en ondernemers;
- individuele gesprekken met bedrijven, verenigingen en kerken;
- presentatie en bespreking conceptrapportage met belanghebbenden.

Eerdere besluitvorming

vaststelling gebiedsperspectief Kinderdijk d.d. 29 oktober 2019

Bijlagen

1. 20191001projectopdrachtbegeleidparkeren.pdf
2. RIB start vergunningen parkeren 18112019 aangepast.pdf

CONCEPT BESLUIT

De raad van de gemeente Alblasserdam;

gelet op;
artikel 160, lid 1 onder b van de Gemeentewet

B E S L U I T:

- 1. Instemmen met het starten van het onderzoek tot voorbereiding invoeren van vergunningen parkeren in delen van Alblasserdam;*
- 2. Instemmen met bijgevoegde projectopdracht;*
- 3. Vaststellen van bijgevoegde raadsinformatiebrief.*